

แนวทางพัฒนาการฝึกอบรมด้านกิจการพลเรือน
สำหรับอาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติหน้าที่
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอกหญิง ธนัชพร สามะศิริ

อาจารย์หัวหน้าวิชา โรงเรียนกิจการพลเรือน กรมกิจการพลเรือนทหารบก

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2563

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการฝึกอบรมด้านกิจการพลเรือนสำหรับ
อาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

โดย พันเอกหญิง ธนัชพร สามะศิริ

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ฉกาจ ชั้นดี

วิทยาลัยการทัพบกอนุมัติให้รับเอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำวิทยาลัยการทัพบกปีการศึกษา 2563 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลอยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี
(มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก
(ฉกาจ ชั้นดี)

ประธานกรรมการ

พันเอก
(ศุภสิทธิ์ ชิตท้วม)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอก ดร.
(ธีชกร ภูวพัฒน์ดล)

กรรมการ

พันเอก
(สติชัยพันธ์ ประกอบผล)

กรรมการ

พันเอกหญิง
(ธนิตา วงษ์จินดา)

กรรมการ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาในวิทยาลัยการทัพบกหลักสูตรหลักประจำ ถือเป็นหลักสูตรสูงสุดของกองทัพบก ทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้ ทักษะ และแนวคิดในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านองค์ความรู้ และหลักพื้นฐานในการทำวิจัย เป็นการเพิ่มโลกทัศน์นอกเหนือจากวิชาชีพหรืองานประจำที่ปฏิบัติอยู่ อันจะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ปรับปรุงงานในหน้าที่ และพัฒนาหน่วยงานให้มีขีดความสามารถและประสิทธิภาพสูงขึ้น เอกสารการศึกษาค้นคว้าวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดีด้วยความเมตตากรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก พันเอก อกาจ ชันตี อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอกราบขอบพระคุณ พล.อ.จิตตศักดิ์ เจริญสมบัติ ที่ปรึกษาพิเศษ และ พันเอก ศุภสิทธิ์ ชิตท้วม ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทำให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

หากเอกสารวิจัยนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน สังคม และประเทศชาติในอนาคต ผู้วิจัยขออุทิศความดีของเอกสารนี้ให้แก่บิดา มารดา ครู อาจารย์ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น และผู้มีพระคุณทุกท่าน

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอกหญิง ธนัชพร สามะศิริ
เรื่อง	แนวทางพัฒนาการฝึกอบรมด้านกิจการพลเรือนสำหรับอาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
วันที่	มิถุนายน 2563 จำนวนคำ: 6,375 จำนวนหน้า: 17
คำสำคัญ	การฝึกอบรม, กิจการพลเรือน, อาสาสมัครทหารพราน
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการจัดอบรม 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ และ 3) เพื่อให้ได้แนวทางพัฒนาการฝึกอบรมด้านกิจการพลเรือนสำหรับอาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยที่การวิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ด้วยการวิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหา การคิดเชิงวิพากษ์ และการคิดเชิงสร้างสรรค์ พบว่า สภาพปัญหาของการจัดอบรม ได้แก่ หลักสูตรมีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับระยะเวลาการจัดอบรม ผู้เข้าอบรมขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งความรู้ ปัจจัยเชิงบวกที่มีผลต่อการเรียนรู้ ได้แก่ ทักษะที่ดี ทั้งของผู้สอนและผู้เข้าอบรม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เข้าอบรม การมีสื่อการสอนที่เหมาะสม แนวทางพัฒนาการฝึกอบรมด้านกิจการพลเรือนสำหรับอาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรยึดหลักการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการฝึกปฏิบัติให้มากกว่าการบรรยาย พัฒนาระบบการเรียนออนไลน์ ให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลความรู้ได้ทั้งก่อนการอบรมเพื่อปรับความรู้ และหลังการอบรมเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 2) ด้านผู้สอน ต้องมีการพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ พัฒนาเทคนิควิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย นำแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) มาปรับใช้ 3) ด้านผู้เรียน ผู้ที่มีความกระตือรือร้น มีความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานและงานที่รับผิดชอบ จะส่งผลให้บรรยากาศการเรียนรู้เป็นไปด้วยดี 4) ด้านทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ พัฒนาปรับปรุงตำรา คู่มือการปฏิบัติงาน และพัฒนาระบบการเผยแพร่สื่อความรู้ออนไลน์ ให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้สะดวก เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

ABSTRACT

AUTHOR: COL.THANATPORN SAMASIRI

TITLE: Guidelines for the Development of Civil Affairs Training
for the Ranger Volunteers in the Southern Border Provinces

DATE: June 2020 **WORD COUNT:** 6,375 **PAGES:** 17

KEY TERMS: training, Civil Affairs, ranger volunteer

CLASSIFICATION: Unclassified

This research aimed to 1) study the problems of Civil Affairs training 2) study relevant factors affecting the learning. 3) set up the Civil Affairs training development guidelines for the ranger volunteers in the southern border provinces. This study is a strategic research conducted through analysis, synthesis, critical thinking and creative thinking. Results found that the problems in the training are imbedded in the content of the curriculum is not suitable for the duration of the training and the learners' lack of opportunity to access knowledge resources. Positive factors that affect the learning are the positive attitude of instructors and learners, the classroom activities participation, and the appropriate learning media. The Civil Affairs training development guidelines for the Ranger volunteers in the southern border provinces set up from this research state that 1) the curriculum should focus on student centeredness as well as to emphasize on operational practice rather than lectures, 2) the instructors must have continuous self-development and improve their teaching techniques by applying the concept of Professional Learning Community (PLC), 3) learners who are enthusiastic, willing to develop themselves and are positive towards their organizations and responsibilities help to build desired learning atmosphere, and 4) sufficient learning resources should be provided as well as online learning system should be developed.

แนวทางพัฒนาการฝึกอบรมด้านกิจการพลเรือน สำหรับอาสาสมัครทหารพราน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

สถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความรุนแรงและเกิดความไม่สงบมาอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน และเชื่อมโยงหลายมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม และความมั่นคง ปัจจัยที่ถูกนำมาเป็นเงื่อนไขของปัญหา คือ ชาตินิยม ศาสนา วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ ความรุนแรงในพื้นที่ได้เกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน กล่าวได้ว่าจุดเริ่มต้นสำคัญของสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้เริ่มปะทุตั้งแต่เหตุการณ์กลุ่มคนร้ายบุกเข้าปล้นอาวุธปืนจากกองพันพัฒนาที่ 4 ค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ บ้านปิเหล็ง อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2547 และยังคงยืดเยื้อต่อเนื่อง มาจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้ประชาชน เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ก่อเหตุรุนแรงต้องสูญเสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก¹ จากการรวบรวมข้อมูลของศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้ (Deep South Watch Database) ในห้วง 15 ปี ที่ผ่านมา ตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 ถึง ตุลาคม 2562 พบว่า มีสถานการณ์รุนแรงจำนวน 20,451 เหตุการณ์ ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ คือ ได้รับบาดเจ็บจำนวน 13,214 ราย และเสียชีวิต 7,068 ราย สถานการณ์ดังกล่าวนี้สร้างความสูญเสียอย่างมาก ส่งผลให้เกิดบรรยากาศของความหวาดกลัว ไม่ไว้วางใจทั้งระหว่างรัฐกับประชาชน และประชาชนกับประชาชนด้วยกันเอง² นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและเกิดขึ้นอย่างหลากหลายมิติ รวมถึง ปัญหาแทรกซ้อนอื่นๆ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาความยากจน กระแสความขัดแย้งระหว่างโลกตะวันตกกับโลกมุสลิม ส่งผลให้สถานการณ์มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผลกระทบโดยตรงกับความมั่นคงของประเทศ รัฐบาลในทุกยุคที่ผ่านมาต่างให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายเพื่อแก้ปัญหา ดังกล่าว โดยเฉพาะในรัฐบาลยุคปัจจุบัน ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ถือเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญที่ถูกระบุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ฉบับแรก ที่ได้จัดทำขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งการจัดทำยุทธศาสตร์ 20 ปี ฉบับดังกล่าวนี้ เป็นการกำหนดกรอบทิศทางพัฒนาที่มุ่งตอบสนองให้เกิดผลประโยชน์แห่งชาติในระยะยาว มีเป้าหมายการพัฒนาให้ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน³ ทั้งนี้ สารสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงในประเด็นการแก้ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ระบุไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 1 (ด้านความมั่นคง) มุ่งไปที่การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีเป้าหมายให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความปลอดภัย ทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม รวมทั้งได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียม³

กองทัพบก ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงโดยตรง ได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565) โดยใช้กรอบยุทธศาสตร์ ทบ. พ.ศ. 2560-2579 เชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562-2565) นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อสภา และแผนปฏิบัติการราชการ ระยะ 3 ปี ของกระทรวงกลาโหม มีแนวทางในการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็น 1 ใน 5 ของแนวทางการพัฒนาของแผนปฏิบัติการราชการ เรื่องการสนับสนุนการปฏิบัติการกิจการรักษาความมั่นคงภายใน ทั้งนี้ กองทัพบก ได้ใช้หน่วยทหารพรานเป็นหนึ่งในกำลังสำคัญในการปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวความคิดในการใช้กำลังทหารพราน

หน่วยทหารพราน ได้ก่อตั้งเมื่อ 18 มกราคม 2521 ตามมติคณะรัฐมนตรีในการดำเนินโครงการ 513 ทั้งนี้เพื่อเสริมกองกำลังการต่อสู้เบ็ดเสร็จ กองทัพบกได้จัดตั้งกองกำลังกึ่งทหารในลักษณะของหน่วยอาสาสมัครทหารพราน เข้าปฏิบัติการกิจทดแทนกำลังรบหลักในการต่อสู้กับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ต่อมาเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2527 กองทัพบก ได้ออกคำสั่งจัดตั้งกรมทหารพรานจำนวน 22 กรมทหารพราน โดยมอบอำนาจการบังคับบัญชาไว้กับกองทัพภาคที่ 1 - 4 จากสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ นับตั้งแต่

เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงในเดือนมกราคม พ.ศ. 2547 และยืดเยื้อมาถึงปัจจุบันนั้น ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2548 กองทัพบกได้อนุมัติแนวความคิดในการจัดหน่วยทหารพรานเพิ่มเติมให้กับกองทัพภาคที่ 4 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และกำหนดแนวความคิดการใช้กำลังทหารพรานให้มีจำนวนเพียงพอต่อการวางกำลังในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และต่อมาในเดือนเมษายน 2550 กองทัพบกได้อนุมัติจัดหน่วยทหารพรานเพิ่มเติมให้กับกองทัพภาคที่ 4 เพื่อเสริมขีดความสามารถในการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นด้านมวลชนสัมพันธ์เชิงรุก และงานด้านการข่าว ทำให้กองทัพภาคที่ 4 มีกำลังหน่วยทหารพรานถึง 9 กรมทหารพราน และมีจำนวนอาสาสมัครทหารพรานมากที่สุดเมื่อเทียบกับกองทัพภาคอื่นๆ ของประเทศ⁴

การเตรียมกำลังด้านกิจการพลเรือนสำหรับอาสาสมัครทหารพราน

การเตรียมความพร้อมด้านกำลังพลของหน่วยทหารพราน โดยทั่วไปจะมีการฝึกขั้นพื้นฐานทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นหน่วยตามวงรอบประจำปี⁵ มาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันกองทัพบกได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเตรียมกำลังให้มีความพร้อมต่อการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ โดยที่ นโยบายการปฏิบัติงานกองทัพบกประจำปีงบประมาณ 2563 ได้กำหนดให้ปี พ.ศ. 2563 เป็นปีแห่งการพัฒนาความรู้และความสามารถทางทหารของกำลังพลกองทัพบกในทุกระดับ และจะต้องพัฒนาศักยภาพของกองทัพในทุกมิติเพื่อให้การดำเนินการของกองทัพบก สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และจากภาระหน้าที่ที่หน่วยทหารพรานได้รับมอบหมายดังกล่าวข้างต้น ทำให้กองทัพบกตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของกำลังพลอาสาสมัครทหารพราน ในนโยบายการปฏิบัติงานกองทัพบก ประจำปีงบประมาณ 2563 จึงได้ระบุไว้อย่างชัดเจนให้มีการพัฒนาการบริหารจัดการ อาสาสมัครทหารพราน (อส.ทพ.) ทั้งในด้านการฝึกศึกษาทางทหารและการพัฒนา กำลังพลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น⁶

แนวทางการแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่สามารถใช้กำลังตอบโต้ฝ่ายตรงข้ามเพียงอย่างเดียว แนวคิดการเมื่อนำการทหารได้ถูกนำมาเป็นนโยบายของการแก้ปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งแนวคิดนี้จะมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการปฏิบัติการด้านมวลชน การเข้าถึงประชาชน การปฏิบัติการด้านจิตวิทยา และการช่วยเหลือมวลชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้มวลชนเป็นฝ่ายเดียวกับรัฐบาล งานกิจการพลเรือนจึงเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในการปฏิบัติการทางทหารในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้น กำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านกิจการพลเรือน โดยเฉพาะอาสาสมัครทหารพรานที่ต้องปฏิบัติงาน

เป็นแนวหน้าในการลงพื้นที่พบปะประชาชน อีกทั้งอาจต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมทั้งด้านร่างกาย ด้านความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน ซึ่งหน่วยฝึกศึกษาของกองทัพบกจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ต่อไป

โรงเรียนกิจการพลเรือน กรมกิจการพลเรือนทหารบก เป็นหน่วยงานทางการศึกษามีหน้าที่อำนวยความสะดวก ดำเนินการฝึกและศึกษากำลังพลของกองทัพบก เพื่อให้กำลังพลมีความสามารถเหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่ ถือเป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมกำลัง เพื่อให้หน่วยต่างๆ ของกองทัพบกมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยมีปรัชญา “มุ่งผลิตบุคลากรสายงานกิจการพลเรือน ให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณภาพและคุณธรรมโดยกระบวนการเรียนรู้ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ เพื่อตอบสนองความต้องการของกองทัพและประเทศชาติ” มีพันธกิจในการ 1) จัดการฝึกศึกษาและอบรมบุคลากรในสายงานกิจการพลเรือนให้มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์และอุดมการณ์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) สร้างกลไกในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของโรงเรียน 3) พัฒนาและจัดการทรัพยากรของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถรองรับกระบวนการเรียนการสอน การวัด และการประเมินผล ตลอดจนปัจจัยทั้งปวงที่เกี่ยวข้องและเกื้อกูลต่อการเรียนการสอนด้านกิจการพลเรือน ทั้งนี้ ภารกิจหนึ่งของโรงเรียนกิจการพลเรือนฯ คือ การจัดการอบรม ให้ความรู้แก่อาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าว เป็นหลักสูตรนอกแผนการศึกษาประจำปี มีระยะเวลาอบรมจำนวน 5 วัน ผู้เข้าอบรมเป็นอาสาสมัครทหารพรานจากหน่วยเฉพาะกิจทหารพรานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวน 12 หน่วย เป็นการออกไปจัดการอบรมนอกที่ตั้งของโรงเรียนกิจการพลเรือนฯ จะมีเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรอยู่ดำเนินการจัดอบรมในพื้นที่จังหวัดสงขลา ส่วนครู/อาจารย์ที่มีหน้าที่สอน จะสับเปลี่ยนหมุนเวียนเดินทางไปสอนในวันที่กำหนด ซึ่งในห้วงที่ผ่านมาพบว่า การจัดการเรียนรู้ยังมีปัญหาอุปสรรค ซึ่งอาจส่งผลให้กลุ่มอาสาสมัครทหารพรานบางส่วนที่เข้ารับการอบรม ไม่ได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานได้ตามความมุ่งหมาย เอกสารวิจัยฉบับนี้จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ดังนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการจัดอบรมหลักสูตรดังกล่าว 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ และ 3) เพื่อให้ได้แนวทางพัฒนาการฝึกอบรมด้านกิจการพลเรือนสำหรับอาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาการฝึกอบรม ดังนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้ของมัลคอม โนลส์^๑ เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning Theory) ที่มีความเฉพาะตัว โดยสรุปทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่มีลักษณะของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เมื่อผู้ใหญ่มีความพร้อม มีความอยากรู้หรืออยากทำในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อพัฒนาตนเอง มีแรงจูงใจในการเรียนรู้จากปัจจัยภายนอกของตนเอง และต้องการเครื่องมือที่นำไปใช้ได้จริง โดยวิธีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะให้ความสำคัญกับการลงมือปฏิบัติมากกว่าเนื้อหาความรู้ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอน ต้องยึดหลักให้ตอบสนองต่อธรรมชาติของผู้ใหญ่ สิ่งที่ควรคำนึงถึงหรือลักษณะเด่นของผู้ใหญ่ ที่มีผลทำให้ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้ได้ดีมี 4 ประการ ดังนี้ 1) มโนทัศน์ของผู้เรียน (Self Concept) ผู้ใหญ่จะมองเห็นตนเองและนำตนเองได้ รู้จักเหตุและผล และสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง 2) ประสบการณ์ของผู้เรียน (Experience) ผู้ใหญ่มีประสบการณ์สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ยิ่งอายุมากขึ้นก็ยิ่งมีประสบการณ์มาก 3) ความพร้อมที่จะเรียน (Readiness to Learn) ผู้ใหญ่จะมีวุฒิภาวะและเกิดความพร้อมในการเรียนรู้ และจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดถ้าเรื่องที่เรียนรู้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และมีความจำเป็นต้องรู้ และ 4) แนวทางการเรียนรู้ (Orientation to Learn) ผู้ใหญ่จะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้และมุ่งนำความรู้ไปใช้ได้ทันที

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญของอนาคต์^๑ ได้แก่ 1) การเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เกิดจากแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้ไม่จำกัดอยู่เฉพาะการเรียนจากครูผู้สอนเท่านั้น หากเกิดจากการที่ผู้เรียนร่วมมือกับผู้สอนในการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือกับชุมชนการเรียนรู้ของตนภายใต้เป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน 2) การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-based Learning) แนวคิดที่สำคัญ ได้แก่ การเรียนรู้ของคนจะประสบความสำเร็จที่สุดเมื่อกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับประสบการณ์ของผู้เรียนที่เป็นรูปธรรม สามารถจับต้องได้ และ 3) ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม (Constructivism) เกิดจากแนวคิดการเรียนรู้ จากการที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำ และสร้างสรรค์ผลงาน มากกว่าการเรียนเชิงรับ จึงถือเป็นการเรียนรู้ในลักษณะที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีนี้จะมุ่งเน้นการสำรวจ การแสวงหาความรู้ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองผ่านทางกิจกรรมที่ใกล้เคียงหรือเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง

องค์ประกอบและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้

จากการศึกษา แนวคิดของนักวิชาการทางการศึกษา พบว่าการจัดการเรียนรู้ในทุกะดับ มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง 3 ประการ¹⁰ คือ

1. ผู้เรียน ธรรมชาติของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก เกี่ยวกับความสามารถทางสมอง ความถนัด ความสนใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ รวมถึงความต้องการพื้นฐานของผู้เรียน
2. บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นส่วนสำคัญที่จะกำหนดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นไปในรูปแบบที่ต้องการ
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน จะเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จ หรือความล้มเหลวต่อการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องหากวิธี ที่จะตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนให้มากที่สุด เพื่อความสำเร็จแห่งการเรียนรู้

นอกจากองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ข้างต้น ปัจจัยที่จะมีผลกระทบกับการเรียนรู้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ปัจจัยที่ช่วยในการเรียนรู้ ได้แก่ ทักษะคิดเชิงบวกทั้งของผู้สอนและผู้เรียน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ การใช้อุปกรณ์ช่วยการสอนที่เหมาะสม การกระตุ้นผู้เรียนด้วยการชมเชย และการดึงดูดความสนใจด้วยวิธีการต่างๆ
2. ปัจจัยขัดขวางการเรียนรู้ ได้แก่ เสียงรบกวนและการขัดจังหวะการเรียน สิ่งเบี่ยงเบนความสนใจ สมรรถภาพทางร่างกาย ความอ่อนเพลีย ขาดการวางแผนงานที่ดี ทักษะคิดเชิงลบและความกังวลจากปัญหาส่วนตัว

ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน

จากแนวคิดหลักนิยามกิจการพลเรือน¹¹ นโยบายการดำเนินงานด้านกิจการพลเรือน¹² รวมถึงสถานการณ์การดำเนินการแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยจึงระบุงองค์ความรู้สำคัญและทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานและเพื่อให้ผู้ที่ผ่านการอบรมสามารถปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้ตามความมุ่งหมายของกองทัพบก ดังนี้

1. ความรู้สำคัญ

- 1.1 ความรู้ในมิติของความมั่นคง สถานการณ์ที่เป็นปัจจุบัน นโยบายสำคัญของรัฐบาลและกองทัพบกที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 1.2 ความรู้พื้นฐานด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่รับผิดชอบ ในที่นี้จะให้ความสำคัญกับข้อมูลพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา
- 1.3 ความรู้พื้นฐานในการใช้เทคโนโลยี เพื่อการติดต่อสื่อสารและการปฏิบัติงาน
- 1.4 ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราชาและการนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ
- 1.5 ความรู้เกี่ยวกับหลักนิยามกิจการพลเรือน¹³ แบ่งตามลักษณะงานหลัก ได้ดังนี้
 - 1.5.1 การปฏิบัติการกิจการพลเรือน คือ ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ทั้งปวงของหน่วยทหารที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการพลเรือน ประชาชน และทรัพยากรในพื้นที่รับผิดชอบทั้งในยามปกติและในยามสงคราม และในสภาวะไม่ปกติอื่นๆ เพื่อให้บรรลุภารกิจที่หน่วยทหารต้องการ
 - 1.5.2 การประชาสัมพันธ์ คือ การดำเนินการเผยแพร่ข่าวสารและสร้างความเข้าใจในด้วยวิธีการที่มีแผนและกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ภายในกองทัพ และระหว่างกองทัพกับประชาชน รวมทั้งสร้างภาพลักษณ์ของกองทัพให้เป็นที่เชื่อมั่น ศรัทธาและได้รับการสนับสนุนจากประชาชน
 - 1.5.3 การปฏิบัติการจิตวิทยา คือ การดำเนินงานทางด้านจิตวิทยาที่กระทำต่อเป้าหมาย เพื่อมุ่งหวังให้เกิดอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงความคิด ทศนคติ และพฤติกรรมของเป้าหมาย
 - 1.5.4 การเสริมสร้างอุดมการณ์ คือ การดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างอุดมการณ์ความรักชาติ และจิตสำนึกด้านความมั่นคงให้แก่กำลังพล ครอบครัว รวมถึงขยายผลไปสู่สาธารณชน
2. ทักษะเบื้องต้นที่สำคัญต่อการลงพื้นที่ปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน
 - 2.1 การพูดในที่ชุมชน
 - 2.2 การเป็นวิทยากรและการจัดทำเวทีประชาคม
 - 2.3 การจัดทำสื่อเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ ทั้งสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ และเทคนิคการใช้แอฟลิเคชันในการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์เผยแพร่ผ่านโซเชียล
 - 2.4 การผลิตสื่อในการปฏิบัติการจิตวิทยา
 - 2.5 การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างอุดมการณ์ความรักชาติสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ
 - 2.6 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน

สภาพปัจจุบันของการจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้ด้านกิจการพลเรือน สำหรับ อาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ในการดำเนินการจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้ด้านกิจการพลเรือน สำหรับอาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พิจารณาตามองค์ประกอบสำคัญของการจัดการหลักสูตร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน และด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้

1. ด้านหลักสูตร

- a. เป็นหลักสูตรระยะสั้น นอกแผนการศึกษาประจำปี มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้เฉพาะทาง ให้ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน โดยใช้เวลาในการอบรม 5 วัน
- b. การวางแผน ดำเนินการจัดการหลักสูตร ในด้านเนื้อหา ต้องมีความกระชับและให้ครอบคลุมองค์ความรู้สำคัญ และให้สามารถฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนได้ เช่น การฝึกพูดในที่ชุมชน เทคนิคในการโน้มน้าวกลุ่มเป้าหมาย เทคนิคการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เป็นต้น
- c. จากการศึกษาข้อมูลย้อนหลังเกี่ยวกับผลการประเมินในช่วงที่ผ่านมา พบว่าผู้เข้าอบรมเห็นว่าหลักสูตรฯ มีประโยชน์ต่อผู้เข้าอบรม แต่อาจยังไม่ตอบสนองกับความต้องการ เนื่องจากเป็นการอบรมที่มีเวลาน้อย ผู้เข้าอบรมต้องการเวลาในการฝึกปฏิบัติที่มากขึ้นเพื่อเพิ่มความมั่นใจในการนำไปใช้ปฏิบัติงานจริง

2. ด้านผู้เรียน จากการศึกษาข้อมูลย้อนหลังของอาสาสมัครทหารพรานจำนวน 50 นาย ที่เข้าอบรมหลักสูตรชุดปฏิบัติการกิจการพลเรือนของหน่วยเฉพาะกิจทหารพรานในพื้นที่ จชต. ปี พ.ศ. 2560 พบว่า อายุที่น้อยที่สุดของผู้เข้าอบรม คือ 21 ปี อายุมากที่สุดคือ 54 ปี ช่วงอายุที่พบมากที่สุด คือ 21 – 30 ปี จำนวน 27 นาย คิดเป็นร้อยละ 54 ระดับการศึกษาของผู้เข้าอบรม ตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 6 จนถึงระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/ปวช. จำนวน 28 นาย คิดเป็นร้อยละ 56 ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน แบ่งเป็น ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนจำนวน 37 นาย และตำแหน่งอื่นๆ (เช่น พลปืนเล็ก พลยิงเครื่องบินจรวดประจำส่วนระวางป้องกัน เป็นต้น) จำนวน 13 นาย ผู้เข้าอบรมนับถือศาสนาพุทธจำนวน 35 นาย นับถือศาสนาอิสลาม 15 นาย สรุประเด่นได้ดังนี้

- a. ลักษณะของผู้เข้าอบรม มีความแตกต่างในเรื่องของอายุ วุฒิการศึกษา

- b. ผู้เข้าอบรมบางส่วน ไม่ได้มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน
 - c. ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน มีความคาดหวังต่อการอบรม ที่จะนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน
3. ด้านผู้สอน
- a. ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญตรงตามหัวข้อที่บรรยาย
 - b. ผู้ที่บรรจุในตำแหน่ง ครู/อาจารย์ โรงเรียนกิจการพลเรือนฯ เป็นกำลังพลที่เข้ามาบรรจุในตำแหน่งไม่นาน ส่วนใหญ่ไม่ได้จบด้านการจัดการเรียนการสอน มาโดยตรง บางส่วนมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
 - c. ในปัจจุบัน ครู/อาจารย์ ของโรงเรียนกิจการพลเรือนฯ พยายามจัดให้ผู้เข้าอบรม ได้มีการฝึกปฏิบัติทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในห้วงระยะของการอบรม แต่ยังขาดการรวบรวมข้อมูลการติดตามประเมินผลเกี่ยวกับการนำไปใช้จริง ในการปฏิบัติงาน
 - d. ผู้สอนมีทัศนคติที่ดีต่อผู้เข้าอบรม มีความตั้งใจ และมีความรับผิดชอบในภารกิจที่ได้รับมอบหมาย มีการเตรียมพร้อมในเนื้อหาที่บรรยายอยู่ในเกณฑ์ดี
4. ด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้
- 4.1 สถานที่ เป็นการจัดอบรมนอกที่ตั้ง โรงเรียนกิจการพลเรือนฯ โดยสถานที่จัดอบรม มีความพร้อมในด้านสื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ อยู่ในเกณฑ์ดี
 - 4.2 เอกสารประกอบการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับเอกสาร แบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่
 - 4.2.1 เอกสารประกอบการอบรมที่จัดทำในภาพรวม โดยอ้างอิงจากหลักนิยม กิจการพลเรือน พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นข้อมูลภาพกว้างที่ครอบคลุมเนื้อหา ในหลักการของ 4 กิจงาน ได้แก่ การปฏิบัติภารกิจกิจการพลเรือน การปฏิบัติภารกิจจิตวิทยา การประชาสัมพันธ์ และการเสริมสร้างอุดมการณ์
 - 4.2.2 เอกสารประกอบคำบรรยายของผู้สอน ในรูปแบบ power point ทั้งนี้ การแจกจ่าย ขึ้นอยู่กับผู้สอนแต่ละคน
 - 4.3 แหล่งข้อมูล ความรู้ที่ใช้ศึกษาเพิ่มเติม
 - 4.3.1 ผู้เรียนไม่สามารถใช้แหล่งความรู้จากห้องสมุดของโรงเรียนกิจการพลเรือนฯ เนื่องจากสถานที่ที่ใช้จัดอบรมตั้งอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา

4.3.2 แหล่งความรู้ออนไลน์ของโรงเรียนกิจการพลเรือนฯ ยังไม่สามารถให้บริการแก่ผู้เข้าอบรม เนื่องจากอยู่ระหว่างการพัฒนา ปรับปรุงระบบ รวมถึงบุคลากรด้านสารสนเทศ มีการปรับเปลี่ยนบ่อย ยังไม่มีผู้รับผิดชอบหลักที่สามารถดูแลและบำรุงรักษาระบบสารสนเทศได้อย่างต่อเนื่อง

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไป

ในการพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหาในประเด็นต่างๆ จำเป็นต้องมีความเข้าใจในสภาพแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร หรือแนวทางการดำเนินงานที่เป็นอยู่ ผู้วิจัยจึงใช้กรอบ STEEP-M ซึ่งประกอบด้วยมิติในการพิจารณา 6 ด้าน ได้แก่ Social, Technology, Economy, Environment, Political และ Military ในการประเมินสภาพแวดล้อมที่จะนำไปใช้ประกอบแนวคิดการวิเคราะห์ SWOT analysis ในขั้นตอนต่อไป ได้ดังนี้

1. **มิติทางสังคม (Social Dimension)** ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย ในอนาคตอันใกล้ครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลง ประชากรในประเทศไทยจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน
2. **มิติทางเทคโนโลยี (Technology Dimension)** แนวโน้มการพัฒนาของเทคโนโลยีต่างๆ จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้ และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป
3. **มิติทางเศรษฐกิจ (Economical Dimension)** การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประชาคมมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดย้ายย้ายอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในอนาคต
4. **มิติทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Dimension)** ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งอาจจะสร้างความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน และระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น
5. **มิติทางการเมือง (Political Dimension)** ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้

เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้งภายในประเทศ ที่อาจมีสาเหตุมาจากกลุ่มประชาชนคนไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกัน

- 6. มิติทางการทหาร (Military Dimension)** กองทัพบกกำลังเผชิญหน้ากับภัยคุกคามในรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ ภัยคุกคามรูปแบบเดิม (Traditional Threats) ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non-Traditional Threats) และภัยคุกคามในรูปแบบผสม (Hybrid Threats) ทั้งนี้ศักยภาพด้านการทหารที่มีอยู่เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน ถือได้ว่ามีความเพียงพอในการรับมือกับภัยคุกคามแบบดั้งเดิม แต่ในส่วนของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ และภัยคุกคามรูปแบบผสม ยังนับเป็นความท้าทายที่ประเทศไทยต้องเตรียมการในการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

การวิเคราะห์ SWOT ของการฝึกอบรมด้านกิจการพลเรือนแก่อาสาสมัครทหารพราน

จากสภาพปัจจุบันของการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านกิจการพลเรือนแก่อาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไป ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดการวิเคราะห์ SWOT เพื่อให้ได้ทราบถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ดังนี้

1. จุดแข็ง (Strength)

- 1.1 หลักสูตรมีประโยชน์ต่อผู้เข้าอบรม
- 1.2 ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่มีความคุ้นเคยกับประชาชน และพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีทัศนคติที่ดีต่องานกิจการพลเรือน
- 1.3 ครู/อาจารย์ มีทัศนคติที่ดีต่อผู้เข้าอบรม มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้

2. จุดอ่อน (Weakness)

- 2.1 การจัดการเรียนรู้ในบางหัวข้อ มีรูปแบบของการบรรยายมากเกินไป เปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมแสดงความคิดเห็นได้น้อย อาจทำให้ขาดความสนใจในเนื้อหา
- 2.2 เวลาในการจัดอบรมในภาพรวมมีไม่มาก มีข้อจำกัดในการฝึกปฏิบัติในแต่ละหัวข้อ อาจไม่สามารถครอบคลุมรายละเอียดที่ผู้เรียนต้องการได้ทั้งหมด
- 2.3 ผู้เข้าอบรมที่มีอายุมาก มีข้อจำกัดในการใช้อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะการฝึกผลิตสื่อผ่านแอปพลิเคชันโดยใช้โทรศัพท์มือถือ

- 2.4 ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ยังมีข้อจำกัด ผู้เข้าอบรมไม่สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ของโรงเรียนกิจการพลเรือนฯ ทั้งการใช้ห้องสมุด และการเข้าถึงสื่อความรู้ออนไลน์
- 2.5 คู่มือประกอบการอบรมยังไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียด ขั้นตอนการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้เข้าอบรม
- 2.6 บุคลากรด้านสารสนเทศมีการปรับเปลี่ยนบ่อย ยังขาดผู้ที่สามารถสร้าง ดูแล บำรุงรักษาระบบให้พร้อมสนับสนุนแก่ผู้สอน และผู้เข้ารับการอบรมได้ตลอดเวลา

3. โอกาส (Opportunity)

- 3.1 การปฏิรูประบบราชการและเสถียรภาพทางการเมือง การลดความขัดแย้งภายในประเทศ รวมถึงการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี เป็นแนวโน้มที่ดีต่อการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน
- 3.2 กองทัพบกให้ความสำคัญในการพัฒนาด้านการศึกษาแก่กำลังพลทุกระดับ โดยเฉพาะนโยบายการศึกษาปี พ.ศ. 2560-2564 ที่ระบุอย่างชัดเจนถึงการให้ความสำคัญของการพัฒนาความรู้ให้แก่กลุ่มอาสาสมัครทหารพราน

4. ภาวะคุกคาม (Threats)

- 4.1 สถานการณ์ของปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ มีความเป็นพลวัตร การจัดการเรียนรู้และการปรับบทบาทของผู้สอนต้องให้เท่าทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
- 4.2 สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนด้านเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนตัวของมหาอำนาจ อาจส่งผลกระทบต่อแนวทางการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานด้านกิจการพลเรือนมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

แนวทางพัฒนาการฝึกอบรมด้านกิจการพลเรือน สำหรับอาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ปัญหาที่พบในการจัดทำหลักสูตรเพิ่มพูนความรู้ด้านกิจการพลเรือนสำหรับเจ้าหน้าที่ด้านกิจการพลเรือนที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ทางโรงเรียนกิจการพลเรือน กรมกิจการพลเรือน กองทัพบกได้ดำเนินการในห้วงที่ผ่านมา ประกอบกับการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี

เกี่ยวกับการจัดการความรู้ในอนาคต หลักนियมกิจการพลเรือน และนโยบายที่เกี่ยวข้อง รวมถึง วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการวิเคราะห์ SWOT ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทาง พัฒนาการฝึกอบรมด้านกิจการพลเรือนสำหรับอาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติหน้าที่ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

- 1.1 ในการกำหนดขอบเขตเนื้อหาและการฝึกทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน กิจการพลเรือน สภาพการศึกษาของโรงเรียนกิจการพลเรือนฯ ควรมีบทบาท มากขึ้นในการพิจารณาขอบเขต เนื้อหาและความมุ่งหมายของการฝึกอบรม ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงให้เหมาะสม กับภารกิจของผู้เข้าอบรม เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง
- 1.2 ในการจัดทำแนวทางการฝึกอบรม ยึดหลักเน้นผู้เข้าอบรมเป็นศูนย์กลาง พิจารณาลดการบรรยายในส่วนที่เป็นเนื้อหาวิชาการมากเกินไป เพิ่มการปฏิบัติ เพื่อฝึกทักษะที่จำเป็นสำหรับงานกิจการพลเรือน ซึ่งผู้เข้าอบรมมีความต้องการ ที่จะเรียนรู้และฝึกปฏิบัติเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง
- 1.3 เสนอให้มีการพิจารณาเพิ่มระยะเวลาการอบรม เนื่องจากการเรียนรู้ข้อมูล ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับงานกิจการพลเรือนตามที่กล่าวข้างต้น เป็นข้อมูลความรู้ที่กว้างขวาง หลากหลาย ต้องการเวลาในการศึกษาเรียนรู้ ในขณะที่การใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติก็มีความจำเป็นที่ต้องจัดให้มีขึ้นในห้วงของ การฝึกอบรม
- 1.4 พิจารณาใช้การเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่แตกต่างไปจากการเรียนในห้องเรียนที่จัดขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงข้อจำกัดด้านเวลา ด้านงบประมาณ และข้อจำกัดด้านขาดแคลน กำลังพลจากการส่งเข้าอบรม ด้วยการศึกษาทางออนไลน์ซึ่งผู้เรียนสามารถที่จะ กำหนดห้วงเวลา และสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ได้เอง ทั้งนี้ ทางโรงเรียน กิจการพลเรือนจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมในส่วนของเนื้อหา ข้อมูลความรู้ ต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงระบบการเข้าถึงจากทางไกล เช่น การสร้างห้องเรียน Google classroom ให้สามารถสืบค้น และเข้าถึงข้อมูลได้ ทั้งก่อนและหลังเข้ารับการอบรม เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าอบรม ซึ่งจะสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของกองทัพบก พ.ศ. 2560-2564 ในเรื่อง ของการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) ในวิชาที่สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้จะเป็นการส่งเสริมแนวคิดเรื่อง ความรับผิดชอบในการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง (Life-long learning)

- 1.5 พิจารณาจัดแบ่งรูปแบบของการฝึกอบรมให้ชัดเจน ระหว่าง การฝึกอบรมฯ สำหรับกำลังพลใหม่ที่ไม่มีความรู้ และ การฝึกอบรมเพื่อทบทวน หรือเพิ่มพูนความรู้สำหรับกลุ่มที่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน
2. ด้านผู้สอน
 - 2.1 ครู/อาจารย์ ควรมีการเตรียมตัวเองให้พร้อม ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
 - 2.2 พิจารณา ให้ครู/อาจารย์ ได้มีโอกาสมีส่วนร่วม หรือเป็นผู้สังเกตการณ์ การปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ การปฏิบัติงานในพื้นที่จริง
 - 2.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่าง ครู/อาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้การทำงานในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้
 - 2.4 จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระหว่างครู/อาจารย์ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ และแนวทางการฝึกปฏิบัติให้มีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงการใช้แนวคิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่มาใช้ในการจัด กิจกรรม โดยเข้าใจในความเป็นตัวตนของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีความแตกต่างกัน เข้าใจถึงวิถีแห่งการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่อย่างถูกต้อง ซึ่งจะทำให้การจัด กิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เข้าอบรมให้มีคุณภาพ สูงสุดต่อไป
 - 2.5 พัฒนาเทคนิคการสอนในรูปแบบต่างๆ เช่น การบรรยาย การสอนเชิงประชุม การสอนโดยการปฏิบัติการ การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง การสอนโดยใช้ กรณีตัวอย่าง ทั้งนี้ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและประสบการณ์ โดยนำแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เข้ามาใช้ เพื่อให้เกิด การเรียนรู้ร่วมกัน
3. ด้านผู้เรียน
 - 3.1 ผู้เรียน/ผู้เข้าอบรม ต้องมีสภาพร่างกายและจิตใจที่พร้อมต่อการเรียนรู้ แรงจูงใจ ที่จะทำให้ผู้เรียนให้ความสนใจ คือการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ นั่น ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวผู้เข้าอบรมอย่างแท้จริง
 - 3.2 การพิจารณาส่งกำลังพลเข้าอบรมของต้นสังกัด นอกเหนือไปจากคุณสมบัติ พื้นฐานที่หลักสูตรกำหนดไว้แล้วนั้น ผู้บังคับบัญชาควรพิจารณาผู้ที่มีความ กระตือรือร้น มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน และมี

ทัศนคติที่ดีต่องานที่รับผิดชอบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ จะเป็นปัจจัยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่น่าสนใจ มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี

4. ด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้
 - 4.1 พัฒนา ปรับปรุงตำรา คู่มือประกอบการอบรม ให้มีความเฉพาะเจาะจงสำหรับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครทหารพราน ให้สามารถนำไปใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติงานได้ต่อไป
 - 4.2 พัฒนาระบบการเผยแพร่ความรู้ด้านกิจการพลเรือนผ่านสื่อออนไลน์ โดยเป็นการพัฒนาโปรแกรมที่จัดทำขึ้นเอง หรือใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เช่น Google classroom เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงองค์ความรู้ที่จำเป็นให้ผู้เรียนสามารถกลับไปทบทวนได้ในเวลาที่สะดวก เพื่อเป็นการพัฒนาช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน หรือกับทางโรงเรียนกิจการพลเรือนฯ อันจะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีประโยชน์ได้อย่างไม่จำกัด
 - 4.3 พัฒนาบุคลากรด้านระบบสารสนเทศ ให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน สามารถดูแลระบบ บำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ให้ทันสมัย เพียงพอในการใช้งานอยู่เสมอ

สรุป

แนวทางพัฒนาการฝึกอบรมด้านกิจการพลเรือน สำหรับอาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง ในประเด็นการแก้ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ มีทั้งปัจจัยเชิงบวก และปัจจัยเชิงลบ ในการดำเนินการจัดฝึกอบรม มีประเด็นที่สามารถนำไปพัฒนาปรับปรุง เพื่อให้อาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านกิจการพลเรือนในจังหวัดชายแดนใต้ ได้รับความรู้ และมีทักษะการปฏิบัติงานที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ดังนี้

1. ด้านของหลักสูตร ยึดหลักการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นให้ผู้เข้าอบรมได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และฝึกทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน ร่วมกับการใช้แนวคิดของจัดทำระบบการเรียนจากทางไกล โดยรวบรวมองค์ความรู้ต่างๆ จัดเข้าระบบเป็นหมวดหมู่ มีช่องทางให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ได้ทั้งก่อนและหลังการอบรม
2. ด้านครู อาจารย์ ต้องมีการพัฒนาตนเอง/แสวงหาโอกาสเพิ่มเติมประสบการณ์ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนใช้เทคนิควิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย

ส่งเสริมให้มีบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)

3. ด้านผู้เรียน ที่มีความแตกต่างทั้งในด้านคุณวุฒิ วิทยุฒิ และประสบการณ์ แต่หากผู้เข้าอบรมเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน และมีทัศนคติที่ดีต่องานที่รับผิดชอบ จะส่งผลให้บรรยากาศการเรียนรู้เป็นไปด้วยดี
4. ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง ทั้งการปรับปรุงคู่มือ ตำราประกอบการอบรมให้ผู้อบรมสามารถนำไปใช้ป็นคู่มือการปฏิบัติงาน และการพัฒนาระบบการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านกิจการพลเรือนผ่านสื่อออนไลน์โดยใช้โปรแกรมที่ทางโรงเรียนกิจการพลเรือนฯ พัฒนาขึ้นเอง หรืออาจนำโปรแกรมสำเร็จรูป เช่น Google classroom มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการประสานกับผู้บังคับหน่วยทหารพราน เพื่อติดตามประเมินผลว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรม ตอบสนองตรงตามความต้องการของหน่วยหรือไม่ อย่างไร
2. ควรใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีของการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ในการดำรงการติดต่อระหว่างโรงเรียนกิจการพลเรือนฯ กับผู้เข้ารับการอบรม
 - 2.1 เพื่อให้กำลังพลมีแหล่งความรู้ที่สามารถติดต่อ ขอข้อมูล หรือขอรับคำปรึกษาที่จำเป็นต่อการปฏิบัติได้เมื่อจำเป็น
 - 2.2 เพื่อให้ครู/อาจารย์ ได้ติดตามความเคลื่อนไหว และทราบถึงสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ และนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน และฝึกปฏิบัติได้ในโอกาสต่อไป
3. ควรให้ความสำคัญในการติดตามและจัดเก็บข้อมูลการประเมินผลให้เป็นระบบ เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป
4. ส่งเสริมให้มีการแสวงประโยชน์จากการตรวจเยี่ยมหน่วยของกรมกิจการพลเรือนทหารบกให้มากขึ้น เช่น ให้ครู/อาจารย์ได้มีโอกาสร่วมคณะเป็นผู้สังเกตการณ์ ในการตรวจเยี่ยม การนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจเยี่ยมหน่วยมาประกอบการพัฒนาหลักสูตรต่างๆ เป็นต้น

ผู้วิจัยเชื่อมั่นว่า การนำแนวคิดการพัฒนาการฝึกอบรมด้านกิจการพลเรือนสำหรับ อาสาสมัครทหารพรานที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น จะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จระหว่างทุกภาคส่วน ทำให้ทุกฝ่ายมีจุดมุ่งหมายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งนอกจากจะเป็นการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 1 (ความมั่นคง) แล้ว ยังสามารถตอบสนองเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 3 (การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์) ได้อีก จากการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และการส่งเสริมให้กำลังพลได้มีโอกาสเพิ่มศักยภาพของตนเองโดยการต่อยอดแนวความคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long learning) ในการนี้ กำลังพลจะได้ใช้ความรู้ ความสามารถดังกล่าว ทำให้ประชาชนมีแนวความคิด ความเชื่อที่ถูกต้อง ขจัดความขัดแย้งให้ประชาชนมีความปลอดภัย อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ดังข้อความตอนหนึ่งของพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดช महाराज บรมนาถบพิตร ในพิธีพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ณ อาคารใหม่สวนอัมพร เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 29 เมษายน 2536 ที่ทรงให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของงานกิจการพลเรือน ความว่า

“...ทหารนั้น มิใช่จะมีหน้าที่ในการใช้ศาสตราวุธทำสงครามประการเดียว หากยังต้องปฏิบัติภารกิจด้านกิจการพลเรือน คือ ใช้ความรู้ ความคิด จิตวิทยา และความเฉลียวฉลาด ซึ่งอาจรวมเรียกได้ว่าอาวุธทางปัญญา เข้าปฏิบัติพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนอยู่ดีกินดีมีความปลอดภัย มีขวัญและกำลังใจที่จะสร้าง ความดีความเจริญ ความมั่นคง ให้แก่ตนเอง และส่วนรวม อีกประการหนึ่งด้วย...”

เอกสารอ้างอิง

- ¹ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่ปี 2540-ปัจจุบัน. เอกสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. เข้าถึงได้จาก: <http://www.parliament.go.th/library>
- ² เรื่องเดียวกัน
- ³ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)
- ⁴ การจัดตั้งหน่วยทหารพราน. เข้าถึงได้จาก: <https://www.io-pr.org/12937-2/>
- ⁵ สุรศักดิ์ ฉัตรกุล ณ อยุธยา, พลตรี. แนวความคิดในการเตรียมกำลังเพื่อการใช้กำลังที่เหมาะสมของหน่วยทหารพรานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้. เข้าถึงได้จาก: http://www.dsdw2016.dsdw.go.th/doc_pr/ndc_2560-2561/PDF
- ⁶ คำสั่งกองทัพบก ที่ 49/2559 เรื่องนโยบายการศึกษาของกองทัพบก พ.ศ.2560-2564
- ⁷ สุรศักดิ์ ฉัตรกุล ณ อยุธยา, พลตรี. แนวความคิดในการเตรียมกำลังเพื่อการใช้กำลังที่เหมาะสมของหน่วยทหารพรานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้. เข้าถึงได้จาก: http://www.dsdw2016.dsdw.go.th/doc_pr/ndc_2560-2561/PDF
- ⁸ ตรีเนตร ตันตระกูล. การจัดการความรู้และการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ในองค์กร เข้าถึงได้จาก <https://www.western.ac.th/media/attachments/2018/10/03/22.pdf>
- ⁹ ถนอมพร เลาหจรัสแสง. การเรียนรู้ในยุคสมัยหนา : ตอนรูปแบบและทฤษฎีการเรียนรู้อนาคต เข้าถึงได้จาก: <http://thanompo.edu.cmu.ac.th/load/journal/50-51/next-generation%20of%20learning.pdf>

- ¹⁰ สำนักงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล. 2557. เข้าถึงได้จาก: [http://acad.vru.ac.th/pdf handbook/Hand_Teacher_57.pdf](http://acad.vru.ac.th/pdf%20handbook/Hand_Teacher_57.pdf)
- ¹¹ กิจการพลเรือนทหารบก, กรม. (2552). หลักนิยมกิจการพลเรือนของกองทัพบก พ.ศ. 2552. กรุงเทพฯ : กรมกิจการพลเรือนกองทัพบก
- ¹² นโยบายการปฏิบัติงานของกองทัพบกประจำปี 2563. กรุงเทพฯ : กองทัพบก
- ¹³ กิจการพลเรือนทหารบก, กรม. (2552). หลักนิยมกิจการพลเรือนของกองทัพบก พ.ศ. 2552. กรุงเทพฯ : กรมกิจการพลเรือนกองทัพบก

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ

พันเอกหญิง ธนัชพร สามะศิริ

วัน เดือน ปี เกิด

24 ตุลาคม พ.ศ. 2514

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2536

ปริญญาตรี พยาบาลศาสตรบัณฑิต

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก

พ.ศ. 2558

หลักสูตรนายทหารบกอาวุโส ชุดที่ 35

โรงเรียนเสนาธิการทหารบก

พ.ศ. 2558

ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2536 – 2546

พยาบาลประจำการ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

พ.ศ. 2546 – 2556

พยาบาลป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

พ.ศ. 2556 – 2561

อาจารย์ โรงเรียนกิจการพลเรือน

กรมกิจการพลเรือนทหารบก

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2561 - ปัจจุบัน

อาจารย์หัวหน้าวิชา โรงเรียนกิจการพลเรือน

กรมกิจการพลเรือนทหารบก